

ZMĚNY VE MZDÁCH A BYDLENÍ FARÁŘŮ A JÁHNŮ

A) Mzdy a bydlení farářů a jáhnů – co se mění a proč

Po dohodě o majetkovém vyrovnání se státem v r. 2012 je pouze naší odpovědností vytvářet dobré pracovní i životní podmínky farářům a farářkám, jáhnům a jáhenkám a dalším duchovenským zaměstnancům církve. To se týká také důstojného mzdového ohodnocení a odpovídajícího bydlení. Závazný rámec v těchto dvou oblastech stanoví dva vnitřní předpisy:

- 1) Pravidla pro tvorbu mezd, jejichž návrh synodu předkládáme v příloze ke schválení. Návrh zjednodušuje dosavadní pravidla. Vychází z předpokladu, že základní mzda bude jednotná, osobní příplatek bude stanoven na základě každoročního hodnocení podle jednotných kritérií ve čtyřech oblastech a vzhledem ke konkrétním činnostem; na hodnocení se bude podílet seniorátní výbor a personální a mzdové oddělení v Ústřední církevní kanceláři. Základním východiskem ohledně mezd je rozhodnutí synodu z r. 2018, že mzdy duchovních mají v roce 2028 dosáhnout úrovně 1,2 mediánu mezd v ČR (v roce 2024 průměrná mzda činí včetně benefitů 43,5 tis. Kč, z toho základní mzda včetně funkčních příplatků 32,4 tis. Kč, průměrný osobní příplatek 6,8 tis. Kč).
- 2) Směrnice o bydlení farářů a jáhnů, kterou předkládáme pro informaci předtím, než ji schválí synodní rada. Základní východiska směrnice o bydlení jsou následující:
  - i) výše nájemného je stanovena tak, aby odpovídala služebnímu charakteru kazatelského bytu a zároveň nevytvářela nepeněžní příjem, který by bylo nutno dodatečně danit a odvádět z něj pojistné na sociální a veřejné zdravotní pojištění,
  - ii) každý kazatel bude platit nájemné ve výši odpovídající nájemnému v obecních bytech v příslušném místě, zároveň bude mít nárok na příspěvek na bydlení,
  - iii) příjem z nájemného poskytnou sbory kazateli jako příspěvek na bydlení prostřednictvím mzdy vyplácené ústředím (podléhá zdanění a povinným odvodům).

1. zasedání 36. synodu v r. 2023 synodní rada v tisku 17/4, části šesté, předložila záměr změn ve mzdách a bydlení farářů a jáhnů. Synodní rada nyní synodu předkládá ke schválení v příloze č. 1 k tomuto tisku návrh nových Pravidel pro tvorbu mezd zaměstnanců povšechného sboru (směrnice synodu), zároveň v příloze č. 2 předkládá na vědomí návrh směrnice o bydlení farářů a jáhnů (směrnice synodní rady vydaná na základě čl. 2 odst. 4 Řádu hospodaření církve) a v příloze č. 3 návrh metodiky ke stanovování osobních příplatků kazatelům (metodika synodní rady).

Synodní rada splnila usnesení 1. zasedání 35. synodu č. 22/9 tak, že o připravovaných změnách informovala nejdříve seniorátní výbory (prostřednictvím interní e-mailové konference seniorů), projednala s výborem Spolku evangelických kazatelů (SpEK) a poté materiál se zapracovanými připomínkami [prezentovala sborům](#) (kurátorům).

Zrušení mzdových stupňů

Současný systém tarifních mezd duchovenských zaměstnanců počítá se třemi třídami v šesti stupních – mzdová tabulka obsahuje 18 (!) položek. To navrhujeme zjednodušit. Doporučujeme ponechat pouze tři třídy pro pastorační pracovníky, vikáře a jáhenské praktiky, faráře a jáhny. Novou základní tarifní mzdu v každém stupni představuje mzda v dřívějším šestém stupni určeném pro zaměstnance, kteří odpracovali v ČCE nejméně 27 let. Tím dojde ke zlepšení postavení začínajících duchovenských zaměstnanců. Krom toho byl rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší základní tarifní mzdou v tabulce s 18 položkami pouhých několik tisíc Kč, což rozhodně nepředstavovalo dostatečnou finanční motivaci setrvat v zaměstnaneckém poměru ČCE.

**Zpřehlednění příplatků
za další práci v církvi**

Mzdový předpis v současnosti počítá se 17 příplatky za další práci v církvi. Doporučujeme ponechat pouze 8 z nich. Zbývající navrhuje zrušit a další práci, za niž byly poskytovány, hodnotit v rámci osobního příplatku, resp. u členů synodní rady v rámci zvláštní tarifní mzdy. Drtivou většinu příplatků doporučujeme zvýšit. V případě příplatků za administraci doporučujeme zavedení tří stupňů podle obtížnosti administrace. O zařazení administrátora do dané třídy rozhodne senior, který má nejlepší přehled o tom, jak složitá administrace daného sboru bude. Dále navrhuje zvýšit příplatek pro seniora ze stávajících 8 000 Kč na 15 000 Kč. Zájemců o tuto službu je v církvi velký nedostatek a domníváme se, že zvýšení příplatku učiní tuto službu pro vážající kandidáty zajímavější.

**Posílení významu osobního
příplatku**

Významné změny navrhuje u osobních příplatků. Zejména navrhuje zavést bodové hodnocení duchovenských zaměstnanců, které posílí postavení farářů a jáhnů při přechodu z jednoho seniorátu do druhého. Dosud byl totiž finanční obnos určený na osobní příplatky, který SV rozdělovaly farářům a jáhnům ve svém seniorátu, pro každý seniorát odlišný a při přechodu z jednoho seniorátu do druhého se nezřídka stávalo, že zaměstnanec přišel o část svého dřívějšího osobního příplatku, aniž by se jakkoliv změnila kvalita odváděné práce. To nyní skončí, protože hodnota bodů bude napříč církví stejná. Dále přibude nový hodnotitel – personální a mzdové oddělení ÚCK, které bude hodnotit aktivity, o nichž má lepší přehled než SV (zejména celocírkevní). Souvisí to s postupným zaváděním kvalitní personalistické práce v církvi, která dosud chybí. Maximální výše osobního příplatku navíc nově nebude závislá na výši základní tarifní mzdy (dosud max. 50 %), čímž se zvýší motivace zaměstnanců.

Zavedení 13. platu

Směřujeme k tomu, abychom všem duchovenským zaměstnancům vypláceli odměny ve výši 13. platu (ve dvou pololetních odměnách). Vzhledem k tomu, že do roku 2028 je výše průměrné mzdy stanovena rozhodnutím synodu, bude toto navýšení zaváděno postupně počínaje rokem 2029.

**Změna metodiky
k rozdělování osobních
příplatků**

Na návrh několika SV připravujeme změnu metodiky k rozdělování osobních příplatků, aby více zohledňovala kvalitu práce duchovenských zaměstnanců v celé její šíři. Navrhuje zavést mj. hodnocení osobnosti a komunikace zaměstnanců, nově chceme hodnotit i „péči o sebe“, abychom motivovali zaměstnance k předcházení vyhoření. Nástrojem k hodnocení by měl nově být bilanční rozhovor zaměstnance s pověřeným členem SV, resp. SR.

Mzdy členů synodní rady

Podobně jako u seniorů navrhuje i u členů synodní rady změnu odměňování. Při poslední volbě členů SR v r. 2021 kandidovali na tři duchovenské členy SR celkem tři kandidáti. Zvýšení mezd by podle našeho názoru mělo čtené kandidáty, kteří nominaci odmítají, více motivovat k tomu, aby se ujímali nejvyšších funkcí v církvi. Míře odpovědnosti členů SR a náročnosti jejich práce by měla odpovídat i jejich mzda, která je významně nižší než např. mzda vedoucího tajemníka ÚCK, který je synodní radou jmenován. Proto doporučujeme zavedení zvláštní tarifní mzdy pro členy SR, která bude u představitelů církve stanovena ve výši 1,2násobku mzdy VT a u náměstků synodního seniora a synodního kurátora ve výši 1,1násobku mzdy VT. Členové SR v současnosti nemají nárok na příplatky za další práci v církvi a nyní navrhuje, aby byli vyňati i

ze systému osobních příplatků (které si stanovují sami). Pokud jde o odměny, členové SR několik let po sobě žádnou neobdrželi, protože synod jim ji zapomíná udělovat. Této trapné situaci doporučujeme zamezit stanovením 13. platu, který bude moci jednotlivým členům SR odejmout předseda synodu.

Finanční dopad

Finanční dopad zaváděných změn odhadujeme v první etapě přibližně ve výši 5,25 mil. Kč ročně. Ve druhé etapě, tj. po navýšení odměn, se výdaje zvýší o dalších odhadovaných 5 mil. Kč a porostou spolu s valorizací mezd.

Zamezení vzniku nepeněžního příjmu u nájmu kazatelských bytů

Značná část příjmu farářů a jáhnů je dnes naturální, což rozhodně neodpovídá záměru strategického plánu, aby duchovenští zaměstnanci pobírali za svou práci důstojnou mzdu. Rozdíl mezi nájemným stanoveným podle směrnice SR a tržním nájemným totiž představuje nepeněžní příjem, který je předmětem daně z příjmů a odvádí se z něj též pojistné na sociální a veřejné zdravotní pojištění. Tyto odvody může za faráře a jáhny odvést pouze zaměstnavatel (povšechný sbor). Při analýze možných způsobů stanovování nájemného za kazatelské byty jsme vyšli z hladiny nájemného za byty ve vlastnictví obcí, která je přibližně třetinová oproti tržnímu nájemnému a představuje nejnižší možné nájemné, které není spojeno se vznikem nepeněžního příjmu. (Zjistili jsme, že danění nepeněžního příjmu by bylo pro církve krajně nevýhodné, protože by se muselo danit tržní nájemné, které je obvyklým nájemným.) Doporučujeme základní výši nájemného stanovit jako součin výměry bytu a ceny za m². Při stanovení jednotkové ceny vycházíme ze studie, kterou v roce 2016 zadalo Ministerstvo práce a sociálních věcí. Studie rozlišuje „cenové kategorie“ bytů podle počtu obyvatel obcí, v nichž se nacházejí. Výsledné částky jsme valorizovali podle inflace (max. však o 5 %). Očekává se zveřejnění cenové mapy, kterou připravuje Ministerstvo financí – jakmile k tomu dojde, směrnici jí přizpůsobíme. Zvýšení základní výše nájemného navrhujeme u bytů, které se nacházejí v hl. m. Praze (o 50 %) a v krajských městech (o 25 %). Nadále však půjde o nájemné vůči kazatelům velice přátelské, které s takřka úplnou jistotou bydlení činí farářskou či jáhenskou profesi zajímavým zaměstnáním.

Zavedení povinného příspěvku na bydlení

Abychom finanční dopad zvýšení nájemného na kazatele co nejvíce eliminovali, vedle dlouhodobého zvyšování mezd navrhujeme zavedení povinného příspěvku na bydlení ve výši stanoveného nájemného, což znamená, že sbor vybrané nájemné v plné výši odvede prostřednictvím ÚCK svému kazateli, který v čistém obdrží zpět přibližně 55 % zaplaceného nájemného. Je to sice krkolomné řešení, ale je v souladu s právním řádem ČR. Zároveň se kazateli zvýší vyměřovací základ pro výpočet důchodu. Modelové příklady ukazují, že změna nákladů na bydlení činí přibližně 500 až 2 000 Kč (nahoru či dolů) – čím větší město a lukrativnější byty, tím vyšší nájemné, příspěvek na bydlení i náklady s bydlením spojené. Sbory přijdou o nájemné za kazatelské byty, což při maximálním nájemném podle směrnice znamená roční výpadek příjmů ve výši 42 000 Kč. Domníváme se však, že ani při tomto výnosu z nájmu kazatelských bytů nelze uvažovat o tom, že by byla údržba (o investicích nemluvě) financována z nájemného. Pokud by příjem z nájemného zůstal sboru, jak je tomu doposud, příspěvek na bydlení by bylo nutné hradit z Personálního fondu, což by se promítlo do plošného zvýšení

odvodů. Věříme, že tato změna přiměje sbory nakládat se svými nemovitostmi ekonomicky a povede např. ke snižování energetické náročnosti far (do nezatepleného bytu s vytápěním na plyn či elektřinu naláká sbor kazatele jenom těžko) nebo k úpravě nadrozměrných bytů (protože kazatelé nebudou chtít platit vysoké nájemné za prostory, které nevyužívají).

Účinnost změn

Účinnost změn navrhujeme dělenou: změny tarifních mzdách, příplatcích za další práci v církvi k 1. lednu 2025, změny v bydlení farářů a jáhnů (nejpozději) k 1. červenci 2025, změny ve stanovování osobních příplatků k 1. lednu 2026 a změny v odměnách k 1. lednu 2029.

B) Návrh změny Pravidel celoživotního vzdělávání farářů a jáhnů

V souvislosti s navrhovaným zrušením mzdových stupňů je nutné drobně upravit Pravidla celoživotního vzdělávání farářů a jáhnů. K navrhovanému zrušení ustanovení písm. C, odst. 6, poznamenáváme, že plnění povinností CZV bude nově hodnoceno v rámci stanovování osobního příplatku.

C. Semináře a kurzy

~~6. Nesplnění povinností dle odst. 2 a 4 je důvodem pro nezařazení faráře či jáhna do vyššího mzdového stupně.~~

D. Studijní volno

5. V době dlouhodobého studijního volna má kazatel nárok na základní mzdu v příslušné třídě a stupni.

C) Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrhy usnesení:

1. Synod schvaluje Pravidla pro tvorbu mezd zaměstnanců povšechného sboru, jak jsou uvedeny v příloze č. 1 k tisku č. 22.
2. Synod usnáší změny Pravidel celoživotního vzdělávání farářů a jáhnů, jak jsou uvedeny v tisku č. 22 na str. 4.
3. Synod bere na vědomí připravované změny ve stanovování osobních příplatků a bydlení farářů a jáhnů.